

Het heiligenboek

Norbertus van Xanten *Tom Zwaenepoel*

Norbertus (omstreeks 1080-1134) is de zoon van een Nederlandse graaf. Op vijftienjarige leeftijd wordt hij kanunnik in Xanten, in het huidige Noordrijn-Westfalen. Hij leidt een comfortabel leven aan het hof van de aartsbisschop van Keulen en keizer Hendrik V. Wanneer hij tijdens een zwaar onweer door de bliksem wordt getroffen, ziet hij daarin een teken van God (1115). Aanvankelijk leeft hij als boeteling in een klooster, nadien wordt hij priester en trekt hij als boeteprediker rond in Duitsland, het Vlaamse gebied nabij Laon en in Frankrijk. De zware fysieke inspanningen van de trektochten dwingen hem ertoe zijn missticht te onderbreken. Norbertus vestigt zich in Prémontré, bij Laon, waar zijn strenge leefvorm volgens de kloosterregel van Augustinus vele metgezellen imponeert en resulteert in een nieuwe orde (1120) en nieuwe kloosterstichtingen. Door zijn strakke hervormingseisen en zijn strijd tegen heersende wantoestanden stuit Norbertus bij zijn aanstelling tot aartsbisschop van Maagdenburg (1126) op heel wat weerstand. Tijdens een opstand komt hij bijna om het leven. De discipline die hij zichzelf oplegt, verzwakt hem en leidt tot zijn dood.

Na zijn bekering verkoopt Norbertus zijn erfenis en hij verdeelt de opbrengst onder de armen. Het enige wat hij voor zichzelf behoudt, zijn een muilezel, gewaden en attributen voor de misviering. Van alle bindingen 'verlost' verlaat hij blootsvoets en in boetekleed zijn heimat om als zwerfpredikant het evangelie te verkondigen. Met zijn preken treedt hij ook als vredestitcher op. Overal waar hij komt, in dorpen en families, lost hij ruzies op. Wanneer hij op de dag van zijn aanstelling door de zijpoort van de stadsmuur wil stappen, wordt hem de toegang ontnomen. Niemand weet dat die bedelaar de nieuwe aartsbisschop is. In zijn nieuwe functie eist Norbertus van de kapittelheren een sobere levensstijl en een strengere controle op financieel vlak. De bedelaars die voor het aartsbischoppelijk paleis staan, bedient hij persoonlijk. Tot op vandaag combineert zijn kloosterorde het broederlijke gemeenschapsleven (gebed en meditatie) met de geëngageerde zielzorg, wetenschap, cultuur en economie. De norbertijnen worden ook premonstratenzers genoemd (naar hun eerste plaats van vestiging) of witheren (naar hun witte habijt). Wanneer Norbertus een weg vindt die hij als 'correct' be-

schouwt, kan niemand hem verhinderen die ook te gaan. Hij vertrouwt de stem van zijn hart, hij volgt de weg die zijn hart aanduidt. Zijn oproep is hoopvol: wees ervan overtuigd dat goede ideeën en voornemens de juiste richting op het boeiende levenspad aanwijzen en voldoende vruchten bij jezelf en je reisgenoten zullen afwerpen. Het speelt geen rol of je daarbij als bedelaar of aartsbisschop door het leven gaat.

Norbertus kan worden beschouwd als de 'heilige van het dienen'. Ook vandaag nog behoort het dienen tot de kernopdrachten van iedere christen. Paus Franciscus verwoordt het tijdens de algemene audiëntie van 18 december 2013 als volgt: „Het is erg een christen te zien die zich niet wil vernederen, die niet wil dienen. Een christen die overall praalt, is niet mooi. Dat is geen christen, dat is een heiden. Een christen dient, vernedert zich.” Het is mooi om in het dagelijkse leven te dienen zonder een of andere tegenprestatie te verwachten. Dat is ook wat Jezus ons heeft voorgedaan. De echte macht in het leven bestaat in de dienst. Ook in zijn functie als aartsbisschop wil Norbertus niet heersen, maar dienen. Hij wil allereerst een herder zijn in en met

zijn kudde, met alle gelovigen van de hele Kerk, zonder uitzondering. Hij wil vooral oog en oor hebben voor het verdwaalde of verzwakte schaap dat hij liefdevol op zijn schouder draagt.

Norbertus van Xanten (ook Norbertus van Maagdenburg genoemd) werd in 1582 heilig verklaard. In de schilderkunst wordt hij afgebeeld als bisschop met mijter of als norbertijn in wit habijt. Zijn attributen zijn een kruis, een miskelk (en spin), een boek, een monstrans en een palm. Hij is de patroonheilige van onder meer de kraamvrouwen en wordt aangeroepen voor een voorspoedige bevalling.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

8 oktober, 20.35 uur, Canvas. Eerste twee afleveringen van *La trêve*, Belgische misdaadserie over de moord op een Togolese voetballer in een afgelegen dorp in de Ardeense bossen.

8 oktober, 21.15 uur, één. *The Other Boleyn Girl*, Brits historisch drama uit 2008 met Nathalie Portman en Scarlett Johansson als de zestiende-eeuwse Anne en Mary Boleyn.

8 oktober, 22.20 uur, Canvas.NO. Chileens drama uit 2012. In 1988 moet de Chileense bevolking met *SI* of *NO* in een referendum beslissen over het voortbestaan van de militaire junta. De oppositie krijgt dagelijks een kwartier zendtijd op de nationale televisie en de jonge reclamemaker René Saavedra zal de *NO*-campagne leiden.

9 oktober, 20.10 uur, Canvas. In *Wanderlust* praat Alicja Gescinska met de Iraaks-Canadese journaliste en documentairemaakster Anisa Mehdi (60), die als eertse vrouw verslag uitbracht van de hadj, de jaarlijkse pelgrimstocht naar Mekka.

9 oktober, 22.35 uur, Canvas. *The Shadow World*, documentaire uit 2011 van de Belg Johan Grimont over de schimmige wereld van de internationale wapenhandel.

De vrome kudde

Koopje *Ingezonden door Lander Bikkembergs*

Een man tegen zijn vriend:

- Vorige week kocht ik een wc-borstel. Op zich een bijzondere uitvinding, maar ik ben toch maar weer overgeschakeld naar toilet papier.

Bijbels *Ingezonden door Walter Tijskens*

Wat deed Noah toen hij op zijn ark zat om de verveling te bestrijden? Vissen. Veel heeft de arme man echter niet gevangen, hij had maar twee wormpjes.

Wie kon het verst werpen in de Bijbel? Mozes, want hij wierp een blik over de woestijn.

Restaurant *Ingezonden door Jan Umans*

Gesprek tussen ober en restaurantgast:

- Eet u wild, mijnheer?

- Nee hoor, veeleer rustig.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

tamelijk tuin	beroop	groot feest	hard- vochtig	controle	boosaardig figuur
↓	↓	wereld- deel	↓	↓	vochtig koud
↓	↓	zang- stem	↓	↓	↓
doel- punt	8	↓	eenheid ironie	↓	6
↓	↓	↓	↓	groente klein kind	↓
kaarten- boek	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	jong dier	4	reisweg
↓	↓	↓	kostuum	↓	↓
zee- rover	nijl- reiger	kaart- spel	↓	↓	hijs- werktuig
↓	↓	↓	↓	bergpas oude lengtemaat	2
meubel- stuk	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	7	koker vroegere echt- genoot	↓	↓
goed- keuring	↓	↓	↓	↓	↓
↓	↓	↓	keur	↓	5
Egyptisch beeld	1	↓	↓	roem	↓

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
scouting